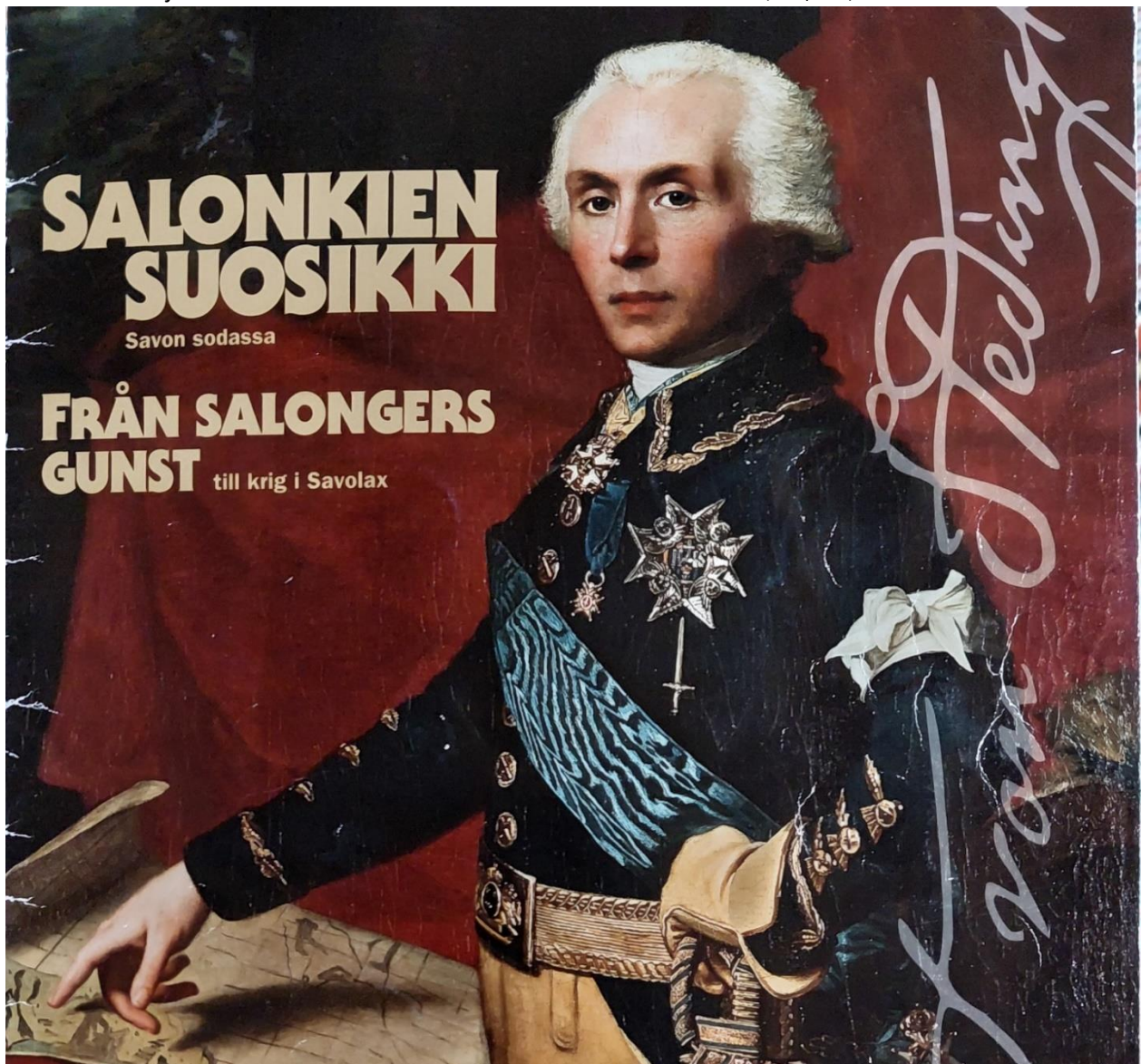

Valtuustoaloiteeni on että nykyisen Curt von Stedingk'n muistomerkin ja sen alueen kunnostamiseksi niiden arvon mukaiseen kuntoon. Muistomerkin ja sen ympäristön sekä asemakaavaan merkittyjen tykkilavettien sm-1 ja vallitusten sm-2 alueiden pitämiseksi puustosta ja vesakosta vapana eli jatkuvaksi kunnossapitämiseksi. Mikäli Juvan kunnan varat eivät riitä muistomerkin ja sen ympäristön kunnossapitämiseksi, niin esitän Curt von Stedingk'n muistomerkin siirtämistä Juvan kunnan virastotalon ja entisen valtion virastotalon välissä olevalle puistomaiselle alueelle siellä olevan pommituslentolaivuuden muistomerkin läheisyyteen.

Perustelut: Sotahistoria ja sotahistorialliset kohteet sekä sotahistoriaan liittyvät merkkihenkilöt ovat yksi maamme matkailuun liittyvistä nähtävyyksistä sekä kohteista, jotka kiinnostavat turisteja ja paikkakunnalla nähtävyyksiä etsivä ihmisiä – näin myös Juvalla. Olen käynyt keskusteluita juvalaiselle sotahistorian harrastajan Erkki Hännisen kanssa sekä olen esitellyt tätä em. ehdotustani Juvan Reservinupseereiden kevään vuosikokouksessa ja mm. puheenjohtaja Petri Turakainen tukee esitystäni.

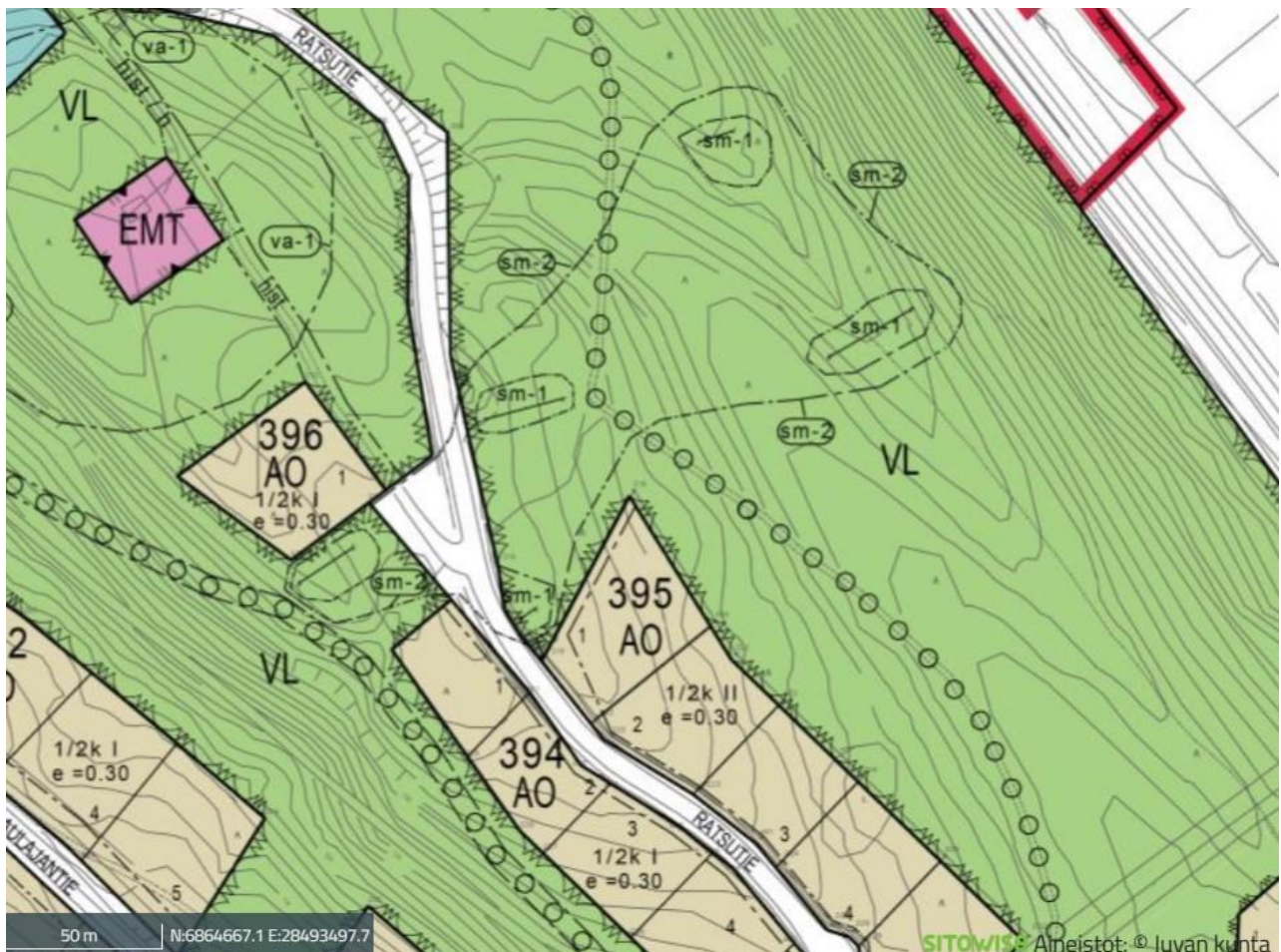
Curt Bogislaus Ludvig Kristoffer von Stedingk (syntynyt 26. lokakuuta 1746 Lentschow, Pommeri – kuoli 7. tammikuuta 1837 Tukholma) oli ruotsalainen sotilas, diplomaatti, kreivi ja valtiomies. Hänestä tuli 1811 sotamarsalkka ja hän oli Ruotsin viimeinen elossa ollut sotamarsalkka. (Wikipedia)

Curt von Stedingk kuului Pommerin vanhimpiin aatelissukuihin. Hän pyrki sotilasuralle ja taisteli upseerina Ranskan joukoissa Yhdysvaltojen vapaussodassa 1779. Vuonna 1787 hän siirtyi Ruotsi-Suomen armeijan palvelukseen. Hänet nimitettiin everstinä Karjalan rakuunarykmentin päälliköksi 1783. Päällikkönä von Stedingk oli määrätietoinen organisaattori ja hän teki tiheästi tarkastuksia joukko-osastoissa ja nimitti tehtäviin sopivaksi katsomiaan upseereita. Varusteisiin ja huoltoon kiinnitettiin erityistä huomioita. Hän oli Venäjän sodassa Savon prikaatin päällikkönä ja torjui venäläiset Porrassalmella 1789 ja saavutti samana vuonna Parkunmäen voiton. Historian kirjoituksissa todetaan, että: ”Lähes välittömästi komentajaksi tulonsa jälkeen von Stedingk alkoi toteuttaa Saimaan vesien hyväksikäyttöön perustuvaa puolustusta. Hänen esityksestään päätettiin talvella 1788-1789 ryhtyä rakentamaan tykkipursia ja jollia Saimaan saaristolaivaston käyttöön. Curt von Stedingkin komentamien joukkojen vuosina 1789 – 1790 suorittamien vallitustöiden ansiosta Stedingk’n nimi on jäänyt pysyvästi Etelä-Savon paikallishistoriaa. Juvalla esitellään matkailijoille tänäkin päivänä ”Tetinkin - valleja.” (Mikkelin kaupungintalolla 2014 Curt von Stedingk’stä järjestyn näyttelyn esite)

Näiden vallitusten suunniteltiin olevan läntisin eli viimeinen puolustuslinja, jossa olisi käyty lopulliset taistelut jos Parkunmäen taistelussa ei olisi tullut Ruotsi-Suomen armeijalle voittoa.

Curt von Stedingk’n rakennuttamien vallitusten (sm-2) ja tykkien alusiksi tehtyjen lavettien paikat (sm-1) ovat vielä havaittavissa Juvan Pappilanylämäen alueella mm. Ratsutien (tie joka on rakennettu alun perin näiden vallitusten rakentamiseksi ja pääsytieksi Juvalta Sulkavalle ja edelleen Kyrönsalmen rannalle Olavinlinnalle eli linnalle joka rakennettiin aikoinaan Juvan itäiseen osaan juvalaisten maanviljelijöiden pelloilta kerätystä kivistä) molemmin puolin ja nämä paikat on merkitty ja vahvistettu Juvan kunnan kunnanvaltuuston päätöksellä Juva Pappilan Ylämäen asemakaavaan säilytettäväksi alueiksi, joiden päälle ei saa rakentaa ja joita maasto kohteita ei saa hävittää eikä tuhota eli nämä alueet eivät myöskään saa joutua luonnon valtaamiksi esim. metsittymällä tai vesakoitumalla umpeen.

Curt von Stedingkin muistomerkki on Juvalla paikassa, jonne johtaa Juva – Sulkava/Puumala maantieltä hänen nimensä mukaan asemakaavaan nimetty Stedingkintie.

Tälle samalle käänköpaikalle, josta johtaa huonokuntoinen polku Curt von Stedingkin – muistomerkille, pääsee toistaiseksi myös suoraan Juva – Sulkava/Puumala maantieltä Päivärannantie nimisen ajoyhteyden kautta jonka, risteyksen kohdalle on pysytetty myös ajo-opaste eli tienvitta.

Juvan kotiseutuyhdistyksessä aktiivisesti toiminut Antti Bagge muurasi nykyisen muistomerkin kivistä vuonna 1962 poikansa Martti Baggen toimiessa muurarin avustajana. Muistomerkin päälle oli asennettu alun alkaen Partalan tilan pelloilta löydetty tykin kuula, joka oli kuitenkin varastettu muistomerkin päältä ja kuulasta muistona töröttää yhä metallinen tappi muistomerkin päällä johon kuula oli kiinnitetty. Kuvassa muistomerkin vierellä seisoo Martti Bagge.

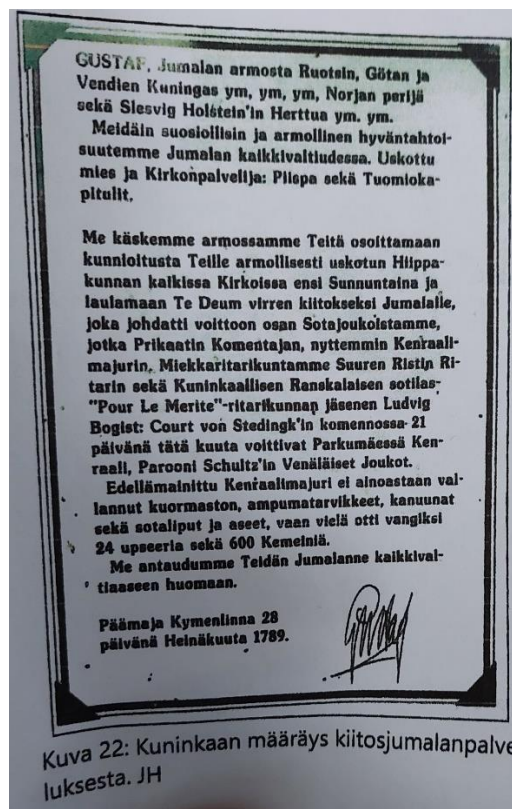
Muistomerkin pronssinen kilpi on aikojen saatossa joutunut kokemaan ajan hampaan lisäksi myös muutakin kuin vain luonnon voimia jote kilven kaiverrus alkaa olla huonosti luettavissa.

Kävely reitti Päivärinteentieltä on muistomerkillä kapea ja hankala pääsyinen eikä liikuntarajoitteisten ole mahdollisuutta päästä muistomerkin lähelle omin avuin.

Venäjän sodan päätyttyä Curt von Stedingk oli Ruotsin lähettiläs Pietarissa 1790–1808 ja 1809–1811 ja sai korotuksen "valtakunnan herraksi".

Kuva 22: Kuninkaan määräys kiitosjumalanpalveluksesta. JH

Ennen Suomen sodan syttymistä Stedingk yritti varoittaa kuningas Kustaa IV Aadolfia Venäjän hyökkäys suunnitelmista. Sodan jälkeen hän oli Ruotsi-Suomen puolesta Haminan rauhan allekirjoittajia. Sodassa

Napoleonin vastana 1813 hän oli Kaarle Juhanan lähin mies. Hän edusti Ruotsia solmittaessa Pariisin rauhaa 1814.

Suomen Kansallisarkisto osti 2013 Stedingk'n suvun arkiston ja maksoi siitä 465 000 euroa. Arkistoon kuuluu 76 000 sivua asiakirjoja, muun muassa Curt von Stedingk'n papereita, jotka liittyvät Haminan rauhan neuvotteluihin. Arkisto oli Ruotsissa d'Otrante-suvun omistuksessa. Arkistoa ei ole juuri tutkittu, sillä sen olemassaolosta ei ole ollut tietoa kovin laajalti. Ruotsin valtionarkisto digitoi aineiston, ennen kuin se saapui Suomeen, kesällä 2013. Sen jälkeen se on vapaasti käytettävissä. Arkistossa on muun muassa 14 kansiota Savon prikaatin historiaa ja everstiluutnantti Berndt Johan Hastferilta takavarikoidut asiakirjat.

Juva 12.06.2023

Kaj Pirinen

Juvan kunnan kunnanvaltuutettu